

[Socialministeren.]

med blandt de ansvarlige, hvad man i og for sig meget beklager, hvad man gerne vilde have været, og hvad der ikke vilde have forandret noget som helst med Hensyn til de Omraader, som her kritiserede. Det beklager jeg mig over. Det er ikke Udtryk for nogen Nervøsitet paa min Side, naar jeg beklager mig, nej, det er Udtryk for en Uvilje over, at man bruger en Sag af det Omfang og den Betydning i partipolitiske Formeraals Tjeneste. Det gjorde det ærede Medlem ikke anden Gang, han talte. Derfor skal jeg ogsaa svare ham paa en anden Maade.

Det første, det ærede Medlem kritiserede, var, at der er for let Adgang til Understøttelse efter Socialreformen. Det er et alt for almindeligt holdt Udtryk, at der er for let Adgang til Understøttelse. Der var ingen Begrænsning i Adgangen efter den tidligere Lovgivning, hvor vi endda havde 2—3—4 Institutioner i hver Kommune, der uddelte Understøttelser. Der var ingen Begrænsning, Hjelpekasserne var fuldkommen suveræne, Forsørgelsesvæsenet var fuldkommen suverænt. Hvad mener det ærede Medlem med, at efter Socialreformen er der alt for let Adgang til Understøttelse, naar baade Administrationen er blevet samlet, og naar en Masse af de Understøttelser, der hidtil var Adgang til, er blevet inddraget og andre reguleret? Hvad mener det ærede Medlem? Vil han ikke udtrykke sig noget tydeligere under Henvi- ning til vedkommende Paragraffer, saa at jeg kan svare ham paa den Maade, han har Krav paa at faa Svar paa.

Det andet Punkt var Spørgsmaalet om Tilstrømningen fra Landet. Her er et Omraade, hvor der utvivlsomt vil komme Vanskeligheder og meget store Vanskeligheder, men hvad stod vi over for paa dette Omraade? Vi stod over for en mangeaarig, ganske uretfærdig Lovgivning med et indviklet Forsørgelseskommuneapparat med tilhørende Hjemsendelsesbestemmelser, som alle var utilfredse med, som man fandt inhumane og upraktiske, og som i Virkeligheden viste sig slet ikke at blive fulgt. Jeg skal ikke gaa langt ind paa dette. Enhver ved jo, hvilket indviklet Kineseri de gamle Bestemmelser var, i hvilken Udstrækning de medførte Urimeligheder og Fejl i Administrationen. Enhver ved, i hvilken Udstrækning det var Humbug med disse Hjemsendelsesregler, rent bortset fra deres Inhumanitet. I store Dele af Landet, Mæs- ser af Landkommuner, indlod man sig over- hovedet ikke paa Hjemsendelse, man pro-

tegerede Vagabonderingen, fordi det var nemmere at stikke vedkommende 5 eller 2 Kr. til at spadsere videre for end at sætte det store Apparat med Politihjemsendelse i Gang. Hvis man endelig hjemsendte, hvad skete der saa? Naar man hjemsendte fra en By- til en Landkommune, kunde Poli- tibetjenten, der fulgte med vedkommende, være temmelig sikker paa, at Passageren var med i Toget tilbage. Man var enig om dengang, at de hidtil gældende Regler var fuldkommen urimelige og uretfærdige. Derfor er det noget nyt, man her har prøvet: at gaa over til Forsørgelsesstedet; men jeg er klar over, at det kan vise sig med Ti- den, at der muligvis maa Ændringer til paa dette Omraade. Naar det ærede Mem- lem giver Socialreformens Refusionsregler eller Forsørgelsesregler Ansvar for den Tilstrømning, der er sket fra Landet til Byerne, er det imidlertid en meget ensidig Bedømmelse. Det er muligt, at de kan være medvirkende. Jeg betragter det som en Fejl, at man fra visse Kommuners Side i Aviserne har diskuteret Størrelsen af de Takster, man fastsatte for den skønsmæssige Understøttelse. Det kan have medvirket til at lokke en Del ind fra Landet i den Tro, at naar de bare kom ind, fik de saa og saa megen Hjælp. Der skal ad administrativ Vej i de første Dage blive raadet Bod her- paa i den Udstrækning, jeg administrativt er i Stand til at gøre det, ikke paa Grund af det ærede Medlems Udtalelser, for saa hurtigt handler jeg ikke, men det lidt rigtige, der var i dem, har jeg allerede selv opdaget i Forvejen. Det paagældende Cir- kulære er under Udarbejdelse og kommer en af de allerførste Dage.

Men jeg siger, det er kun for en ringe Del, Socialreformen har Skyld, det er helt andre og alvorligere Ting, der har Skylden. Det er Landbrugets Mangel paa Evne til at beskæftige Tusinder og atter Tusinder, der blandt andet er Skyld i, at Landbruget har skubbet eller skudt fra sig eller maattet gøre det — der skal ikke ligge nogen Kritik i det, jeg tør ikke bedømme Sagen — 40 000—50 000 i det sidste Aar eller de to sidste. Hvor skal de Mennesker gaa hen? De gaar til Byerne. Det er den mægtige Arbejdsløshed i det hele, der er Skyld deri. Der var et Blad, som staaer det ærede Medlem nær, formoder jeg, hvis man inden for det Parti kan siges at staa hinanden nær, som skrev forleden Dag, at jeg havde haft den kranke Skæbne, at Socialreformen, som i og for sig er god nok, var traadt ud i Livet i en Krisetid som den nuværende. Jeg svarede dertil, at jeg kalder det ikke for en krank